

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ольга ЗАРВА

МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ У КОЛЕДЖАХ ТА УНІВЕРСИТЕТАХ США

Навчально-методичний посібник

Острог, 2011

УДК 37.011.33
ББК 74.200.51
Ч 30/49

*Рекомендовано вченою радою
Національного університету «Острозька академія»
(протокол №8 від 31 березня 2011 р.)*

Рецензенти:

Іванова Л. І., кандидат педагогічних наук, доцент Рівненського державного гуманітарного університету.

Хмеляр І. М., кандидат педагогічних наук, доцент Рівненського державного медичного коледжу.

Ч 30/49   Зарва О. М.

Моральне виховання студентів у коледжах та університетах США : навчально-методичний посібник / за ред. проф. В. М. Жуковського. – Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2011. – 172 с.

У посібнику представлена програма спецкурсу та відповідне навчально-методичне забезпечення для самостійної роботи студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Посібник призначений для студентів, аспірантів, магістрантів, викладачів, вчителів.

УДК 37.011.33
ББК 74.200.51
Ч30/49

ISBN 978-966-2254-26-6

© Зарва О. М., 2011
© Видавництво Національного університету
«Острозька академія», 2011

ВСТУП

Розбудова незалежної України й інтеграційні процеси, учасницею яких все активніше стає наша держава, вимагають підготовки фахівців, які б поєднували у собі високий професійний рівень і відповідні моральні якості. Значна відповідальність за здійснення морального виховання студентської молоді покладається на вищі навчальні заклади. Цього вимагають сучасні нормативні документи: Закон “Про вищу освіту” України (2002 р.), Національна доктрина розвитку освіти (2002 р.), Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Національної програми патріотичного виховання населення, формування здорового способу життя, розвитку духовності та зміцнення моральних засад суспільства” (1999 р.), концепції “Громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності” (2000 р.) й “Національно-патріотичного виховання молоді” (2009 р.).

Водночас, за свідченням численних вітчизняних і зарубіжних аналітиків, рівень моральності сучасної української молоді не відповідає високим ідеалам, які протягом століть склалися в українському суспільстві. У молодіжному студентському середовищі все більшого поширення набуває девіантна поведінка. Її гострота і прояви вимагають від науковців пошуків ефективних форм та методів виховної діяльності. Досвід морального виховання студентської молоді накопичений у педагогічній практиці зарубіжних країн, зокрема в США, яка має значні педагогічні здобутки щодо виховання толерантності, поваги до особистості, залучення молоді до волонтерської діяльності, популяризації активної громадської позиції, лідерства та патріотизму. Вивчення і осмислення досвіду морального виховання в американських вищих навчальних закладах дає можливість глибше усвідомити аналогічні проблеми в українській вищій школі та підвищити ефективність вітчизняної виховної системи.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС	10
ЛЕКЦІЯ № 1. Стан морального виховання та основні проблеми сучасної американської вищої освіти	10
ЛЕКЦІЯ № 2. Роль світських та релігійних інститутів у становленні моральних цінностей американських студентів	21
СЕМІНАР № 1. Стан та основні проблеми морального виховання у світських та релігійних вищих навчальних закладах США	41
ЛЕКЦІЯ № 3. Вплив навчальних програм на процес морального виховання студентів вищих навчальних закладів США	44
СЕМІНАР № 2. Вплив курсів морально-етичного спрямування на процес морального виховання студентів у вищих навчальних закладах США	80
ЛЕКЦІЯ № 4. Місце та роль дисциплін морально-етичного спрямування у виховному процесі американської молоді	83
ЛЕКЦІЯ № 5. Методи формування морально-ціннісної системи виховання американських студентів на заняттях	96
СЕМІНАР № 3. Визначення місця дисциплін морально-етичного спрямування у виховному процесі американської молоді та методів формування їх морально-ціннісної системи	117

ЛЕКЦІЯ № 6.

Основні напрями діяльності студентських організацій в реалізації процесу морального виховання американських студентів 122

ЛЕКЦІЯ № 7.

Моральне виховання студентів американських вищих навчальних закладів в умовах соціально-побутового життя у кампусі 147

СЕМІНАР № 4.

Діяльність студентських організацій та соціально-побутове життя у кампусі, як чинники впливу на процес морального виховання американських студентів 156

Перелік контрольних питань до всього курсу 159

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ І ДЖЕРЕЛ 162

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК 168

Зарва Ольга Миколаївна

**МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ
У КОЛЕДЖАХ ТА УНІВЕРСИТЕТАХ США**

Навчально-методичний посібник

Головний редактор *Ігор Пасічник*

Технічний редактор *Роман Свинарчук*

Комп'ютерна верстка *Наталії Крушинської*

Художнє оформлення обкладинки *Катерини Олексійчук*

Формат 42х30/4.

Папір офсетний. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. 11,25. Гарнітура «BookAntiqua»

Тираж 250 прим.

Видавництво Національного університету «Острозька академія»
Україна, 35800, Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська, 2.

Свідоцтво про державну реєстрацію

РВ № 1 від 8 серпня 2000 року.